

RIKSDAGENS SVAR 173/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet och lag om ändring av 12 kap. 10 § och 14 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet och lag om ändring av 12 kap. 10 § och 14 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (RP 174/2013 rd).

Beredning i utskott

Ekonomiutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (EkUB 33/2013 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja ekonomisk tillväxt, sysselsättningen och andra näringspolitiska mål genom att bevilja understöd för projekt som främjar i synnerhet startandet av små och medelstora företag samt sådana företags tillväxt och utveckling.

När understöd beviljas ska målen för Europeiska unionens och den nationella region- och strukturpolitiken beaktas. Bestämmelser om beaktande av konkurrensaspekter finns i 7 §

1 mom. 4 punkten i statsunderstödslagen (688/2001).

I syfte att förbättra företagens konkurrenskraft på lång sikt och förnya företagsverksamheten inriktas understöden på högtstående projekt som främjar företagsverksamheten.

2 §

Tillämpningsområde

I denna lag bestäms om de grunder som ska iakttas när understöd för utvecklande av företag och understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö beviljas någon annanstans i Finland än i landskapet Åland.

På understöd enligt denna lag tillämpas vad som föreskrivs i 3 kap. i lagen om finansiering

av regionutveckling och strukturfondsprojekt (/).

Dessutom tillämpas på understöd enligt denna lag vad som föreskrivs i statsunderstödslagen, om inte något annat bestäms nedan.

3 §

Anslag

Understöd kan beviljas högst till det maximala belopp som har godkänts i statsbudgeten. I statsbudgeten tas in ett anslag som behövs för utbetalning av beviljade understöd.

Understöd enligt denna lag kan delfinansieras med medel ur Europeiska unionens strukturfonder. Denna lag tillämpas också på medel ur strukturfonderna, om inget annat följer av Europeiska unionens lagstiftning.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *små företag* sådana företag som motsvarar definitionen av små företag enligt kommissionens rekommendation 2003/361/EG om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag eller en motsvarande definition som ersätter den nämnda rekommendationen,

2) *medelstora företag* sådana företag som motsvarar definitionen av medelstora företag enligt den rekommendation som avses i 1 mom. eller en motsvarande definition som ersätter den nämnda rekommendationen,

3) *stora företag* sådana företag som inte avses i 1 eller 2 punkten,

4) *materiella investeringar* anskaffning av mark, byggnader, maskiner, anordningar och inventarier samt långvarig hyrning av maskiner och anordningar,

5) *immateriella investeringar* förvärv av patenträttigheter, licenser, know-how och icke-patentskyddad teknisk kunskap som hänför sig till överföring av teknik,

6) *investeringar* materiella och immateriella investeringar,

7) *utvecklingsåtgärder* utvecklande av företagens affärskompetens, internationalisering, produkter, tjänster och tillverkningsmetoder, beredning av projekt samt annat med detta jämförbart betydelsefullt utvecklande av företagsverksamheten.

5 §

Myndigheter

Ärenden som gäller understöd enligt denna lag behandlas av närings-, trafik- och miljöcentralerna.

2 kap.

Understödsformer

Understöd för utvecklande av företag

6 §

Mottagare av understöd

Understöd för utvecklande av företag beviljas endast små och medelstora företag, om inte något annat bestäms nedan.

Understöd kan inte beviljas för fiskeri, jordbruk eller skogsbruk. Understöd kan inte heller beviljas för förädling eller saluhållande av jordbruksprodukter.

Vid beviljande av understöd ska också Europeiska unionens sektorvisa begränsningar beaktas.

7 §

Verksamhet som finansieras

Understöd för utvecklande av företag kan beviljas för materiella och immateriella investeringar samt för utvecklingsåtgärder.

8 §

Förutsättningar för beviljande av understöd

Understöd kan beviljas om

- 1) företaget bedöms ha förutsättningar för fortgående lönsam verksamhet,
- 2) understödet bedöms ha betydande konsekvenser för genomförandet av projektet, och
- 3) projektet bedöms vara betydande med tanke på utvecklande av företagets verksamhet.

9 §

Beviljande av understöd till stora företag

Understöd för utvecklande av företag kan beviljas stora företag i fråga om sådana investeringar enligt 7 § som genomförs inom stödområde I eller II i enlighet med lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (/).

10 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av understöd för utvecklande av företag, de godtagbara utgifterna och stödnivåerna samt de sammanlagda maximibeloppen av understödet för utvecklande av företag och andra statsunderstöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö

11 §

Mottagare av understöd

Understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö kan beviljas icke-vinstsyftande offentliga och privata sammanslutningar samt

stiftelser för projekt som genomförs i syfte att förbättra företags verksamhetsmiljö eller förutsättningarna för utveckling av företagsverksamheten.

12 §

Verksamhet som finansieras

Understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö kan beviljas för utredningar som är behövliga med tanke på företagsverksamheten, utvecklande av service som företagen behöver, främjande av samarbete mellan företag samt för andra projekt som förbättrar företagens verksamhetsmiljö och utvecklingsmöjligheter.

13 §

Förutsättningar för beviljande av understöd

Ett villkor för att understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö ska kunna beviljas är att det bedöms att projektet väsentligt främjar startandet av, tillväxten i eller utvecklandet av små och medelstora företag i regionen. För att understöd ska kunna beviljas förutsätts dessutom att det bedöms ha betydande konsekvenser för genomförandet av projektet och att understödstagaren bedöms ha tillräckliga ekonomiska och andra förutsättningar att genomföra projektet samt att svara för verksamhetens kontinuitet också efter att projektet genomförts, när projektets art förutsätter det.

14 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om förutsättningarna för beviljande av understöd för utvecklande av företagens verksamhetsmiljö samt de godtagbara utgifterna och stödnivåerna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

**Ansökan om samt beviljande och utbetalning
av understöd**

15 §

Ansökan om understöd

Ansökan om understöd görs elektroniskt via den för ändamålet avsedda nättjänsten. Ansökan om understöd kan också göras på en blankett som lämnas in till närings-, trafik- och miljöcentralen.

Ansökan om understöd ska lämnas in innan projektet inleds.

Närmare bestämmelser om ansökan om understöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Beslut om understöd

Närings-, trafik- och miljöcentralen beslutar om understöd.

Förutom vad som föreskrivs i denna lag och i förordning som utfärdas av statsrådet med stöd av denna lag, ska understödstagaren iaktta de villkor och begränsningar som ingår i beslutet om understöd.

Närmare bestämmelser om fattande av understödsbeslut får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Utbetalning av understöd

Ansökan om utbetalning av understöd görs elektroniskt via den för ändamålet avsedda nättjänsten. Ansökan om utbetalning kan också göras på en blankett som lämnas in till närings-, trafik- och miljöcentralen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen betalar ut understödet retroaktivt utifrån de faktiska utgifterna, de närmare villkoren i beslutet om beviljande av understöd och en godtagbar utredning. Understödet kan också betalas ut enligt en kost-

nadsmodell som bestäms i beslutet. På understödet kan betalas förskott, om det är motiverat med tanke på användningen av understödet och ändamålsenligt med tanke på tillsynen över användningen.

Närmare bestämmelser om utbetalning av understöd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

18 §

Avbrytande av utbetalning

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan besluta att utbetalningen av understöd avbryts i enlighet med vad som föreskrivs i 19 § i statsunderstödslagen.

4 kap.

**Användningen av och tillsynen över
understöd**

19 §

Användning av understöd

Understödet får användas endast för ändamål som anges i understödsbeslutet.

Den egendom som är föremål för understöd som beviljats för investering ska små och medelstora företag använda i tre år från utbetalningen av den sista posten av understödet och övriga understödstagare i fem år. Av särskilda skäl kan den närings-, trafik- och miljöcentral som beviljar understödet bestämma att användningstiden är högst tio år.

20 §

Tillsyn

Närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhet som beviljare och utbetalare av understöd övervakas av arbets- och näringsministeriet. Andra myndigheter eller utomstående revisorer kan anlitas för att utföra granskningar. Användningen av understöden övervakas av arbets- och näringsministeriet samt närings-, tra-

fik- och miljöcentralerna, vilka kan anlita en annan myndighet eller en utomstående revisor för granskningar.

Den utomstående revisorn ska vara en av revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin godkänd revisor (OFR-revisor) eller revisionsammanslutning (OFR-sammanslutning), en av Centralhandelskammaren godkänd revisor (CGR-revisor) eller revisionsammanslutning (CGR-sammanslutning) eller en av en handelskammare godkänd revisor (GRM-revisor) eller revisionsammanslutning (GRM-sammanslutning). En revisionsammanslutning ska utse en huvudansvarig revisor för granskningen.

På revisorn tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när han eller hon utför revisionsuppdrag. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974).

21 §

Granskningsrätt

Arbets- och näringsministeriet och närings-, trafik- och miljöcentralen samt en revisor som anlitas av dem har rätt att granska sökandens och understödstagarens affärsverksamhet i den omfattning beviljandet och användningen av understödet kräver. För utförande av granskningen är sökanden och understödstagaren skyldiga att, utan ogrundat dröjsmål och utan ersättning, för den som utför granskningen lägga fram alla behövliga handlingar och övrigt material som har samband med användningen av understödet och även i övrigt bistå vid granskningen. Den som utför granskningen har rätt att i detta syfte få tillträde till de lokaler och områden som den som är föremål för granskning har i sin besittning eller i sitt bruk. Granskning får dock inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid granskningen ska 39 § i förvaltningslagen (434/2003) iakttas.

Den som utför granskningen har rätt att omhänderta handlingarna och det övriga material som avses ovan, om detta krävs för att syftet med granskningen ska uppnås. Handlingarna och an-

nat överlåtet material ska utan dröjsmål returneras när de inte längre behövs för utförandet av granskningen. På begäran av den som utför granskningen ska den som är föremål för granskning även lämna de upplysningar som behövs för att granskningen ska kunna genomföras på ett ändamålsenligt sätt.

Polis-, tull-, utsköknings- och skattemyndigheterna ska utan ersättning ge den handräckning som behövs för att granskning enligt denna paragraf ska kunna utföras.

22 §

Rätt att få uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna har arbets- och näringsministeriet rätt att av närings-, trafik- och miljöcentralen utan ersättning få förvaltningen av understödssystemet behövliga uppgifter och utredningar om ansökan om understöd och om beviljande och utbetalning av understöd samt om tillsynen över understöd. Arbets- och näringsministeriet samt närings-, trafik- och miljöcentralen har samma rätt att få uppgifter om användningen av understöden av understödstagarna.

Arbets- och näringsministeriet samt närings-, trafik- och miljöcentralen har rätt att utan ersättning av en annan myndighet och av en sådan sammanslutning eller person som tillsatts för att handha ett offentligt uppdrag få sådana för skötseln av övervakningsskyldigheten eller behandlingen av understödsansökningarna nödvändiga uppgifter om fysiska eller juridiska personer som annars ska hemlighållas. Dessutom gäller om erhållande av uppgifter vad som föreskrivs om det i 31 § i statsunderstödslagen.

Uppgifter som avses i 1 och 2 mom. kan lämnas ut också i maskinläsbar form eller via teknisk anslutning.

23 §

Utlämnande av uppgifter

Trots den tystnadsplikt som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

(621/1999) får sådana uppgifter om en fysisk persons, en sammanslutnings eller en stiftelses ekonomiska situation, om affärs- eller yrkeshemlighet eller om en fysisk persons personliga förhållanden som erhållits vid skötseln av uppgifter enligt denna lag lämnas ut till arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen, Innovationsfinansieringsverket Tekes, statens specialfinansieringsbolag, jord- och skogsbruksministeriet, Landsbygdsverket, arbets- och näringsbyrån samt skattemyndigheten, om det behövs för att sköta sådana understödsärenden eller tillsynsuppgifter som hör till myndigheten eller specialfinansieringsbolaget.

Uppgifter som avses i 1 mom. kan lämnas ut också i maskinläsbar form eller via teknisk anslutning.

24 §

Förvaring av handlingar

Understödstagaren är skyldig att förvara allt bokföringsmaterial och övrigt material som anknyter till projektet på ett sådant sätt att det är möjligt att övervaka användningen av understödet. Bokföringsmaterialet ska förvaras på det sätt som bestäms i 2 kap. 9 och 10 § i bokföringslagen (1336/1997).

Närmare bestämmelser om förvaring av handlingar får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Återbetalning och återkrav av understöd

25 §

Återbetalning av understöd

Understödstagaren ska utan dröjsmål betala tillbaka ett understöd eller en del av det som denne fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Understödstagaren ska betala tillbaka statsunderstödet eller en del

av det också om det inte kan användas på det sätt som förutsätts i understödsbeslutet. Om det belopp som ska återbetalas är högst 100 euro, behöver det inte betalas tillbaka.

Det som bestäms i 1 mom. gäller inte skillnaden mellan understöd som beviljats på kalkylerad grund och de faktiska kostnaderna.

26 §

Återkrav av understöd som är inriktat på investering på grund av att verksamheten upphör

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska bestämma att utbetalningen av ett understöd som är inriktat på investering ska upphöra samt att understöd som redan betalats ut eller en del av det ska återkrävas, om understödstagaren under den användningstid som avses i 19 § 2 mom.

1) har upphört med sin verksamhet eller på ett väsentligt sätt inskränkt den verksamhet som är föremål för understöd inom det område som hör till den stödnivå som bestämts för understödet,

2) har överlåtit den verksamhet eller egendom som är föremål för understöd eller en del av den till någon annan, och ny motsvarande egendom inte har skaffats i stället för den överlåtna, eller

3) har försatts i konkurs.

I de fall som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten ska återkravet gälla den andel av beloppet av det utbetalda understödet som fås så att den andel som motsvarar egendomens användningstid dras av från det belopp som motsvarar användningstiden enligt 19 § 2 mom.

Om det belopp som ska återkrävas är högst 100 euro, behöver det inte återkrävas.

27 §

Skyldighet att återkräva understöd på andra grunder

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska bestämma att utbetalningen av understöd ska upphöra samt att understöd som redan betalats ut el-

ler en del av det ska återkrävas, om understödstagaren

1) har underlåtit att återbetala ett sådant understöd eller en del av det som enligt 25 § ska betalas tillbaka,

2) har använt understödet för ett väsentligen annat ändamål än vad det har beviljats för,

3) har lämnat myndigheten felaktiga eller vilseledande uppgifter om någon omständighet som har varit ägnad att väsentligt inverka på erhållandet av understödet, dess belopp eller villkor, eller hemlighållit en sådan omständighet,

4) har underlåtit att lämna riktiga och tillräckliga uppgifter för utbetalning av understödet,

5) i strid med 21 § har vägrat att lägga fram material som behövs i samband med granskningen eller att i övrigt bistå vid granskningen, eller

6) i övrigt på ett med 1—5 punkten jämförbart sätt väsentligen brutit mot bestämmelserna om användning av understöd eller villkoren i understödsbeslutet.

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska bestämma att utbetalningen av understöd ska upphöra samt att understöd som redan betalats ut eller en del av det ska återkrävas också när detta förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning.

Om det belopp som ska återkrävas är högst 100 euro, behöver det inte återkrävas.

28 §

Återkrav enligt prövning av understöd

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan bestämma att utbetalningen av understöd ska upphöra samt att understöd som redan betalats ut eller en del av det ska återkrävas, om understödstagaren

1) underlåtit att meddela att verksamheten har upphört eller inte har lämnat upplysningar om andra omständigheter som behövs för tillsynen över att villkoren i understödsbeslutet iakttas,

2) underlåtit att meddela en ändring av ändamålet med understödet eller någon annan ändring som påverkar användningen av understödet, eller

3) förfarit på ett sätt som i praktiken kan jämföras med det som föreskrivs i 26 eller 27 § eller i 1 eller 2 punkten genom att ge en omständighet som ansluter sig till beviljandet, utbetalningen eller användningen av understödet en annan juridisk form än vad som motsvarar sakens faktiska natur eller syfte.

Om det belopp som ska återkrävas är högst 100 euro, behöver det inte återkrävas.

29 §

Jämkning

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan, när den fattar beslut som avses i 25—28 §, besluta att räntan på ett understöd inte ska återkrävas helt eller delvis, om återkrav vore oskäligt med hänsyn till understödstagarens förändrade omständigheter eller understödstagarens förfarande som ligger till grund för återkravet.

30 §

Tidsfristen för återkrav

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska fatta beslut som avses i 25—28 § utan dröjsmål efter att centralen har fått kännedom om en sådan omständighet med stöd av vilken utbetalningen av understödet kan avbrytas eller upphöra eller understödet återkrävas.

Åtgärder för återkrav av understöd eller ränta eller dröjsmålsränta på det får inte vidtas efter att tio år har förflutit från det att den sista posten av understödet betalades ut. Gäller i fråga om ett understöd som ska återkrävas den användningstid som avses i 19 § 2 mom., räknas fristen på tio år från utgången av denna tid.

Ett beslut kan fattas även efter den frist på tio år som föreskrivs i 2 mom., om det förutsätts i Europeiska unionens lagstiftning.

6 kap.

Särskilda bestämmelser

31 §

Sökande av ändring

Omprövning av närings-, trafik- och miljöcentralens beslut får på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen begäras hos den myndighet som fattat beslutet.

Ett beslut med anledning av en begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I förvaltningsdomstolens beslut som gäller avbrytande eller avslutande av utbetalningen eller återkrav av understöd får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. I andra beslut av förvaltningsdomstolen får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

32 §

Verkställighet

Närings-, trafik- och miljöcentralens beslut får verkställas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat. Ett lagakraftvunnet beslut som fattats med stöd av 26—28 § är direkt utsökbart. Bestämmelser om indrivning av den fordran som baserar sig på be-

slutet finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

33 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 och gäller till och med den 31 december 2021.

På understöd som beviljats med stöd av denna lag tillämpas 17—32 § också efter det att lagens giltighetstid löpt ut. Lagens 17 § tillämpas dock inte efter den 31 december 2022, om inte understödet finansieras enbart med nationella medel.

Genom denna lag upphävs lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (1336/2006).

34 §

Övergångsbestämmelser

Den lag som upphävs genom denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den tillämpas på understöd som beviljats med stöd av dem. På avbrytande av utbetalning, tillsyn, granskning, rätt att få uppgifter och utlämnande av uppgifter tillämpas dock vad om dessa föreskrivs i 18 och 20—23 § i denna lag.

På en ansökan som var anhängig vid en närings-, trafik- och miljöcentral när denna lag trädde i kraft ska denna lag tillämpas.

Lag

om ändring av 12 kap. 10 § och 14 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) 12 kap. 10 § och 14 kap. 1 § 3 mom. som följer:

12 kap.

Genomförande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice och tillhörande samarbete

10 §

Sysselsättningspolitiskt understöd och användningen av sysselsättningsanslag för annan sysselsättningsfrämjande verksamhet

Inom gränserna för statsbudgeten kan arbets- och näringsministeriet, närings-, trafik- och miljöcentralen eller arbets- och näringsbyrån anvisa eller bevilja statliga ämbetsverk och inrättningar, kommuner, samkommuner, andra sammanslutningar, stiftelser eller sociala företag sysselsättningsanslag som sysselsättningspolitiskt understöd för verksamhet som förbättrar arbetslösa arbetssökandes arbetsmarknadsfärdigheter och främjar deras sysselsättning samt för annan sysselsättningsfrämjande verksamhet.

Närmare bestämmelser om sysselsättningspolitiskt understöd och användningen av sysselsättningsanslag för annan sysselsättningsfrämjande verksamhet utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 kap.

Sökande av ändring

1 §

Omprövningsbegäran och besvär

Omprovning av beslut får inte begäras och besvär över beslutet får inte anföras om

1) beslutet om antagning till arbetskraftsutbildning grundar sig på villkoren i 5 kap. 3 §

1 mom.; i ett antagningsbeslut som bygger på personens lämplighet får dock omprovning begäras eller besvär anföras om det gäller någon annan utbildning än den som avses i 5 kap. 7 §,

2) lönesubvention har förvägrats med stöd av 7 kap. 1 § 2 eller 3 mom.; omprovning av ett beslut om lönesubvention får inte begäras och besvär får inte heller anföras över beslutet till den del beslutet gäller lönesubventionens belopp eller varaktighet,

3) ersättning för rese- och logikostnader på grundval av 10 kap. 1 § 2 mom. eller ersättning för flyttningskostnader på grundval av 10 kap. 2 § 2 mom. har förvägrats genom beslutet, eller

4) beslutet gäller ett avgörande att inte erbjuda kunden vägledning i yrkesval och karriär, träning, provning, sakkunnigbedömningar och tjänster för att utveckla företagsverksamhet eller att inte stödja den arbetssökandes frivilliga studier.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De bestämmelser om användning av sysselsättningsanslag för investeringar som gällde när denna lag trädde i kraft tillämpas på verksamhet om vars stödjande ansökan blivit anhängig vid en närings-, trafik- och miljöcentral innan denna lag trädde i kraft.

Helsingfors den 11 december 2013